

ДМИТРО СЕРГІЙОВИЧ МЕЧЕВ

Вітаємо з ювілейною датою доктора медичних наук, професора Дмитра Сергійовича Мечева.

25 лютого йому минуло 75 років з дня народження та 53 роки педагогічної та науково-лікувальної діяльності.

Відомий фахівець-радіолог, рентгенолог, онколог, заслужений діяч науки і техніки України — такий статус уже давно має цей учений.

Професор кафедри радіології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України починав трудовий шлях, як усе післявоєнне покоління, дуже рано. П'ятнадцятирічним юнаком він прагнув пізнати науку, працюючи лаборантом на кафедрі радіології Київського медичного інституту. Згодом, вступивши до цього інституту, влаштувався лаборантом на кафедрі медичної радіології Київського інституту удосконалення лікарів (КІУЛ) під керівництвом професора М. Ф. Ліпкана. Отже, в медичній галузі Дмитро Сергійович вже 60 років!

Після закінчення з відзнакою медичного інституту Д. С. Мечев 18 років працював у Київському НДІ рентгенодіагностики та онкології під керівництвом спочатку доцента М. Ф. Заркевича (до 1972 р.), потім професора В. В. Шишкіної (до 1984 р.). Тут у відділі радіології Д. С. Мечев пройшов шлях від ординатора, аспіранта до старшого наукового співробітника, доктора медичних наук. У цьому закладі він разом із професором Л. П. Кіндзельським організував перший в СРСР ліцензований експериментально-дослідний відділ, де на щурах з перещепленими пухлинами (карцинома Герена, лімфосаркома Плісса, штамп М-1 та ін.) проводилися дослідження туморотропних та остеотропних радіофармпрепаратів (зокрема експериментальна та клінічна гістоавторадіографія). У цьому ж закладі у 1970 р. він захистив кандидатську, а в 1979 р. — докторську дисертації. За свою працю Дмитро Сергійович

отримав срібну (1979) і золоту (1982) медалі ВДНГ СРСР, медаль «Почетный изобретатель и рационализатор СССР» (1988), знак «Отличник здравоохранения» (1982). Лише через 18 років Д. С. Мечев уперше і в останнє змінив місце роботи — перейшов на кафедру радіології КІУЛ (в подальшому КМАПО і НМАПО) як доцент, професор, а з 1993 р. — завідувач кафедри радіології. Очолював цю кафедру 24 роки, а в середині 2016 р. у зв'язку зі станом здоров'я перейшов на посаду професора цієї ж кафедри. Крім того, протягом майже десятиріччя (1999–2008) він очолював кафедру радіології, об'єднану з кафедрою променевої діагностики, що охоплювала такі дисципліни: рентгенодіагностику (з КТ і МРТ), УЗ-діагностику, променеву терапію, ядерну медицину, радіаційну гігієну.

У 2003 р. за свої праці і внесок у медичну науку і практику Д. С. Мечев отримав високу державну нагороду — почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Наукові напрямки і діяльність науковця широко відомі не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Він уперше в СРСР та Україні започаткував експериментальні (гістоавторадіографічні) дослідження РФП, клінічні методи остеосцинтиграфії, лімфосцинтиграфії, позитивної візуалізації пухлин, схеми комплексного лікування кісткових метастазів гормонозалежних пухлин з радіоактивними препаратами фосфору, стронцію, самарію на фоні гормональної, радіомодифікуючої та бісфосфонатної терапії та багато іншого.

Під керівництвом Д. С. Мечева створено автоматизовану атестаційну систему тестового контролю для лікарів-радіологів з 5 медичних спеціальностей, розроблені робочі плани і програми нових циклів ТУ «Інтервенційна радіологія», «Цифрові технології в радіології», «Мультимодальні зображення (ПЕТ-КТ, ОФЕКТ-КТ) в клінічній практиці» (проведено перший в СНГ цикл), «Застосування джерел іонізуючих випромінювань...», «Основи радіаційної медицини» та ін.

Професор Д. С. Мечев є автором відкриття (№ 241, 2004 р. Російської академії природознавчих наук) «Закономірність патогенезу місцевих променевих ушкоджень м'яких тканин організму людини» на основі радіонуклідної діагностики мікроциркуляції опромінюваних тканин.

Професор Д. С. Мечев започаткував школу ядерних медиків України — 6 докторів та 14 кандидатів підготовлено під його керівництвом; він автор більше 600 публікацій, серед яких 32 монографії, підручники і посібники, 18 інформаційних листів,

26 деклараційних патентів та патентів на корисну модель, 42 роботи опубліковані за кордоном.

Серед підручників і монографій останніх років треба відзначити підручники «Променева діагностика» (3 томи, 2009 р.), «Радіаційна гігієна» (2013 р.), «Радіологія» (2013, 2017 рр.), «Radiology» на англійській мові (2014), «Основи променевої терапії» (2014), посібник «Застосування джерел іонізуючого випромінювання у медицині та попередження надмірного опромінення персоналу і пацієнтів» (2010), «Радіоімунологічний аналіз в клінічній практиці» (2014), «Актуальні питання радіаційної медицини у практиці сімейного лікаря» (2017), монографії «Променева терапія пухлин головного мозку» (2010), «ОФЕКТ у діагностиці пухлин головного мозку» (2012). А монографія «Лечебное применение открытых радионуклидов» (1988) поки що не має аналогів на теренах СНД і України. Ці праці свідчать про широке коло науково-практичних інтересів Дмитра Сергійовича і його вагомий внесок у розвиток вітчизняної медичної науки. Унікальність ученого як спеціаліста широкого профілю підтверджує і його діяльність на громадських засадах: член виконкому Асоціації радіологів України — 25 років (1992–2017); член Національної комісії радіаційного захисту населення (НКРЗУ) при Верховній Раді України — 25 років (з 1991 р.), за що отримав відзнаку «25 років НКРЗУ» і кілька почесних грамот; член РПК «Радіаційна медицина» — 15 років (від дня заснування в 2002 р.); президент (2001–2004), експрезидент УТРО і член виконкому фахівців з ядерної медицини (від дня заснування у 2000 р.); член спеціалізованої вченої ради при Національному інституті раку — 36 років (від дня заснування у 1981 р.); член атестаційної комісії МОЗ України — понад 20 років.

Починаючи з 2006 р. професор Д. С. Мечев є головним редактором журналу «Радіаційний вісник»;

він нагороджений трьома почесними грамотами МОЗ України, трьома — НКРЗУ, срібною медаллю ім. І. Павлова Російської академії природознавчих наук (2004), медаллю ім. П. Л. Капіци «За відкриття» (2004), золотою медаллю IV Міжнародного салону «Новий час» (2008), орденом і званням «Шевальє» Бельгійського Королівського двору (2008), срібною медаллю В. К. Рентгена Німецької Академії природознавчих наук (2012), пам'ятним знаком «Відзнака НМАПО імені П. Л. Шупика» (2016).

Такі цифрові викладки та відзнаки викликають глибоку повагу і шану, а також є прикладом сумлінної багаторічної діяльності Д. С. Мечева.

Професор Д. С. Мечев чимало зробив і як організатор служби радіології: у 1990–2000 рр. він був головним позаштатним спеціалістом МОЗ України з радіонуклідної діагностики і терапії, вперше провів анкетування кафедр (курсів) радіології усіх післядипломних закладів України і розробив пропозиції щодо бальної (кредитної) оцінки заочної форми навчання радіологів. Щорічно, разом з товариствами УТФЯМ і УТРО організовує з'їзди, науково-практичні конференції; в різні роки він був причетний до створення наказів МОЗ України (як приклад № 340 по службі), показників діяльності радіологічної служби України, державних документів (НРБУ, ОСПУ) та ін.

Колеги, які багато років працюють з цим видатним спеціалістом, вважають Д. С. Мечева взірцем інтелігентності, порядності й життєвої мудрості. Він має надзвичайно широкий світогляд, адже користується академічними знаннями з історії, поезії, живопису, театру.

Дмитро Сергійович здобув заслужений авторитет, повагу і любов численних колег, учнів і всіх, хто має змогу з ним спілкуватися.

Шановний і дорогий Дмитре Сергійовичу!

Вся радіологічна спільнота звертається до Вас зі щирими вітаннями з нагоди Вашого ювілею. Бажаємо залишатися молодим — таким, якого знає вся Україна, зичимо міцного здоров'я, творчого натхнення, наснаги в колі Ваших колег, співробітників, учнів і Вашої родини.

До цього привітання приєднуються
 Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика,
 колектив ДУ «Інститут медичної радіології ім. С. П. Григор'єва НАМН України»,
 ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини»,
 колектив кафедри радіології НМАПО ім. П. Л. Шупика,
 колектив кафедри променевої діагностики НМАПО ім. П. Л. Шупика,
 колектив кафедри радіології і радіаційної медицини
 Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця,
 колектив кафедри радіології Харківської медичної академії післядипломної освіти,
 Асоціація радіологів України,
 Українське товариство радіаційних онкологів,
 Українське товариство фахівців з ядерної медицини,
 Редакційна колегія «Українського радіологічного журналу»,
 Редакційна колегія журналу «Радіологічний вісник»